

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2021, č. j. MPSV-2021/109670-911, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2022, č. j. 4 Ad 11/2021-45,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2022, č. j. 4 Ad 11/2021-45, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu, jímž nebyla žalobci přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení. Žalovaný totiž vyhodnotil žalobcovo odvolání jako opožděné. Podle správního spisu bylo rozhodnutí úřadu práce žalobci doručeno dne 29. 3. 2021. Lhůta pro podání odvolání začala běžet dne 30. 3. 2021, posledním dnem pro podání odvolání bylo úterý dne 13. 4. 2021. Odvolání bylo úřadu práce doručeno dne 15. 4. 2021, tedy opožděně. Správní spis neobsahuje dokument, z něhož by bylo patrné, že žalobce předal odvolání k poštovní přepravě nejpozději dne 13. 4. 2021.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[3] Městský soud při jednání provedl dokazování kopií obálky, kopií potvrzení ze dne 13. 4. 2021, podle kterého byla tohoto dne na pobočce České pošty, s. p., ulice Politických vězňů 909/4, Praha 1, zakoupena poštovní známka typu B, a kopií pořadového lístku na přepážku České pošty, s. p., Praha 1 pro dopisy – odeslání do 5 ks ze dne 13. 4. 2021. Soud vyložil ve prospěch žalobce, že správní spis neobsahuje obálku, v níž by bylo správnímu orgánu doručeno odvolání. Soud připustil, že jde o důkazy nepřímé, neboť podání nebylo odesláno doporučeně; to však nebyla žalobcova povinnost. Podle soudu bylo prokázáno, že žalobce podal zásilku obsahující odvolání k poštovní přepravě dne 13. 4. 2021, tedy v zákonné lhůtě.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Podle stěžovatele z provedených důkazů neplyne, že žalobce odvolání na poště podal. Z fotografie, jež má znázorňovat část obálky, není patrné, že se o obálku vůbec jedná. Chybí také podací razítko České pošty, s. p. nebo jiný doklad o tom, že obálka byla odeslána. Ani z pořadového čísla a dokladu o zakoupení známky nelze dovodit, že by žalobce odvolání odeslal. Dokládá to pouze skutečnost, že pořadové číslo bylo na poště vytištěno. Stejně tak doklad o zakoupení známky dokazuje jen zakoupení známky na poště. Provedené důkazy ani v souhrnu neprokazují, že žalobce poslal prostřednictvím pošty dne 13. 4. 2021 v této věci odvolání, neboť chybí ucelený řetězec okolností.

[5] K odkazu městského soudu na chybějící obálku ve spisu stěžovatel odkázal na vyjádření úřadu práce. Podle něj bylo v dané době z důvodu epidemických opatření možné odevzdat písemnost vložím do schránky umístěné v čekárně kontaktního pracoviště, která byla každý den vybírána a dokumenty téhož dne opatřeny podacím razítkem. Jelikož se obálka ve správním spisu nenachází a ani evidence došlé pošty v rozhodném časovém úseku neobsahuje žádné žalobcovo podání doručené prostřednictvím České pošty, s. p., lze dovodit, že žalobce podal odvolání do schránky kontaktního pracoviště dne 15. 4. 2021. Stěžovatel dodal, že neexistuje-li obálka, nemůže podat negativní důkaz o tom, že odvolání v obálce doručeno nebylo. Závěr soudu, že není-li ve spise obálka, je tuto skutečnost nutno vykládat ve prospěch účastníka, *ad absurdum* znamená, že k zvrácení účinků opožděného podání by postačovalo pouhé tvrzení účastníka o zaslání podání v obálce prostřednictvím držitele poštovní licence.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Kasační stížnost je podána včas, osobou oprávněnou a míří proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná.

[8] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se soud pro posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele [§ 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Pokud tomu tak není, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, vymezil, že kasační stížnost podaná žalovaným správním orgánem je přijatelná, jestliže dojde k zásadnímu pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, případně pokud krajský soud nerespektuje ustálenou judikaturu.

pokračování

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvádí důvody přijatelnosti. V kasačních námitkách však poukazuje na zásadní pochybení městského soudu při výkladu práva. Proto je kasační stížnost přijatelná.

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Podle § 40 odst. 1 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že *pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*

[12] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že procesní předpisy v posuzované věci nepředepisují, aby účastník řízení podal odvolání formou doporučeného psaní. Městský soud nicméně opomenul závěry ustálené judikatury, podle kterých účastníka řízení či žalobce v podobných situacích tíží riziko důkazní nouze. Důkazní břemeno o včasnosti podání zásilky k poštovní přepravě a z toho plynoucí využití beneficie doručování prostřednictvím držitele poštovní licence totiž leží na účastníku řízení, neboť na něm je i volba způsobu doručování písemnosti. Průkazným dokladem toho, kdy bylo podání předáno k poštovní přepravě, je přitom pouze podací lístek, jímž pošta stvrzuje příjem zapsaných zásilek (nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 12. 1997, sp. zn. IV. ÚS 325/96, nebo nálezy ze dne 20. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 4/06; s odkazem na citované nálezy viz též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 2 Afs 79/2017-34).

[13] Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 22. 5. 2014, č. j. 3 As 96/2013-24, *tvrzení stěžovatele o podání doplnění žaloby k poštovní přepravě formou „obyčejné“ zásilky je k prokázání skutečnosti, že stěžovatel podal doplnění žaloby k poštovní přepravě v soudem stanovené lhůtě pro doplnění žaloby, zcela nedostatečné.* Tyto závěry jsou plně použitelné i v posuzované věci, byť se týká otázky doručování podle správního řádu. Pokud tedy účastník řízení zvolí levnější variantu poštovní služby v podobě obyčejné zásilky bez potvrzení o podání, vědomě se vystavuje riziku důkazní nouze (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 11. 2022, č. j. 55 A 13/2022-61). Ani řetězec nepřímých důkazů, které provedl městský soud, nemůže prokázat, že žalobce podal odvolání k poštovní přepravě dne 13. 4. 2021. Provedené důkazy prokazují nanejvýš to, že žalobce uvedeného dne zakoupil poštovní známku a vytiskl si na pobočce pošty Praha 1 pořadové číslo. K prokázání tvrzení, že toho dne odeslal příslušnému správnímu orgánu zásilku, natož zásilku obsahující odvolání podané v této věci, tyto důkazy nedostačují.

[14] Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Městský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Městský soud v novém rozhodnutí o věci rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2023

senátu
JUDr. Karel Šimka
předseda